

SOC706 Metodologie sociálních věd	KS 2004	Datum odevzdání práce: 15. 11. 2004
Katedra mediálních studií a žurnalistiky FSS MU, Gorkého 7, Brno		Pořadové číslo práce: 1 Verze: základní
PŘÍJMENÍ: FRYŠ		Křestní jméno: Petr
Studentské číslo: 143620		Stupeň studia: bakalářský
Imatrikulační ročník: 2004		
Studijní kombinace: sociologie - mediální studia a žurnalistika		
E-mailová adresa: frys@mail.muni.cz		
Název práce: Teoretická a pracovní hypotéza		

Téma 1:

Míra sociální kontroly v sousedství a charakter tohoto sousedství

Na začátku úkolu je nutné vyjasnit jednotlivé sociologické pojmy, které zadání obsahuje.

Jedna z definic **sousedství** říká:

Lidé žijící v takové prostorové blízkosti, že se osobně znají, vzájemně si mohou pomáhat, spolupracovat, přímo spolu komunikovat a zároveň podléhat sociální kontrole druhých a spoluvykonávat ji. Sousedství se od primární skupiny odlišuje vyšší formálností vztahů. V širším významu je sousedství souhrn lidí, kteří v souvislosti s pobytem využívají nějaký prostor větší než dům a menší než čtvrť. Sousedství prodělává značné změny především s postupující anonymizací velkoměstského života, ale svůj význam si udržuje stále.

(Jandourek, J.: *Sociologický slovník*. Praha; Portál, 2001, s. 131.)

Stejný zdroj objasňuje termín **sociální kontroly**:

Sociální kontrola je systém přesvědčování, příkazů, nátlaku, způsobů uznání, sankcí (odměn i trestů), který vede členy skupiny k respektování přijatých hodnot, norem a vzorů jednání.

(Malá Československá encyklopedie, <http://www.coto.je>)

Teoretická hypotéza:

Obyvatelé domu, kteří nejsou vlastníky žádného z bytů, mají tendenci méně respektovat hodnotu domu samotného.

Uvedená hypotéza předpovídá závislost mezi dvěma proměnnými, přičemž pouze jedna z nich má operační definici.

Měřitelným ukazatelem v případě typu bydlení obyvatelů domu je vlastnictví bytu.

Proměnná „tendence méně respektovat hodnotu domu“ není empiricky přímo měřitelná, proto je potřeba použít indikátor (indikátory), který proměnnou určí (definuje).

Jako sadu indikátorů lze použít odpovědi obyvatelů na otázky:

„Udržíte pořádek ve společných prostorách?“

„Záleží Vám na (finanční) hodnotě domu?“

„Máte v plánu odstěhovat se z domu?“

Praktická hypotéza:

Obyvatelé domu, kteří nejsou vlastníky žádného z bytů, mají slabší tendenci k udržování pořádku v domě.

Téma 2:

Charakter či obsah sdělení a způsob jeho prezentace v novinách

Vzhledem k širší záběru témat, kterými se média v dnešní době zabývají, může mít sdělení v novinách mnoho dimenzí. Např. dimenzi politickou, kulturní, společenskou (sociální), ekonomickou apod.

Pro svou hypotézu jsem si vybral dimenzi společenskou (sociální).

Teoretická hypotéza:

Čím větší skupiny obyvatel se zpráva týká, tím větší redakční prostor je jí věnován.

Ve výše uvedené hypotéze je do závislosti dán rozsah (šíře) dopadu zprávy s rozsahem, který je zprávě věnován po redakční stránce.

V případě této hypotézy je pro praktickou práci nutné definovat indikátory obou zmíněných proměnných, které nám pomohou specifikovat konkrétní závislost mezi nimi.

Nejprve si musíme ujasnit, jak budeme měřit velikost skupiny (jíž se zpráva dotýká), jakým způsobem určíme, že daný subjekt je členem té které skupiny a za třetí, jak určíme, koho se zpráva týká (jaký parametr je rozhodující pro to, abychom mohli říci, že se zpráva někoho týká).

1/ Velikost skupiny obyvatel lze měřit přímo, jelikož se jedná o intervalovou proměnnou.

2/ Vzhledem k velmi široké problematice sociálních skupin, je pro náš případ žádoucí zjednodušení, které pojmenuje vlastnost, jež jasně určí příslušnost k dané skupině. Touto vlastností bude pohlaví subjektu, v tomto případě znak „muž“.

3/ Parametr, který je signifikantní pro určení toho, že se zpráva někoho týká, je svým způsobem filozofická otázka (každá zpráva se v závislosti společenských, kulturních, rodinných a jiných vztahů svým způsobem týká všech). Proto vyberu oblast typickou pro muže a budu uvažovat pouze primární dopad. Příkladem, který použiji, je problematika prostatických potíží (jimiž jsou potencionálně ohroženi všichni muži).

Redakční rozsah lze opět exaktně měřit. Jelikož většina novinových článků je dnes opatřena fotografiemi, nebudu brát v potaz pouze počet znaků daného článku, ale celkovou plochu článku se všemi související materiály vyjádřenou v centimetrech čtverečních.

Praktická hypotéza:

Týká-li se zpráva v novinách prostatických potíží, je jí věnován větší rozsah (vyjádřený v centimetrech čtverečních), než v případě zprávy o problematice celiakie (skupina osob trpících celiakií je menší než skupina mužů).

Seznam použité literatury

- Disman, M.: *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha; Karolinum, 1993.
- Možný, I.: *Základy strojového zpracování dat pro sociology*. Brno; UJEP, 1984.
- Ferjenčík, J.: *Úvod do psychologického výzkumu. Jak zkoumat lidskou duši*. Praha; Portál, 2000.
- Black, Thomas, R.: *Doing Quantitative Research in the Social Sciences*. London; Sage, 1999.
- Jandourek, J.: *Sociologický slovník*. Praha; Portál, 2001.
- <http://www.coto.je> - Malá Československá encyklopedie
- <http://www.celiac.cz/default.asp>
- <http://www.mzcr.cz/>

Komentář: Bez připomínek. Zpracování úkolu je na velmi vysoké úrovni. Úkol č.1 splněn na výbornou, gratuluji ☺